

Schema maäriev (vrijdagavonddienst) en sjachariet (sjabbatochtenddienst)

Sidoer 'Tov lehodot'

Maäriev - Vrijdagavonddienst

omschrijving	blz	naam
kabbalat Sjabbat	180 - 208	kabbalat Sjabbat
		↓
Barechoe 'oproep tot gebed' het Sjema en de berachot	210 - 220	Sjema oe wirchotèha
		↓
Achtien gebed (7 berachot voor Sjabbat, 19 voor de weekdagen)	222 - 242	amida sjmonè èsré
		↓
	244	derasja kidoesj
		↓
'het is onze taak'	246	alénoe
		↓
voor de rouwenden	250	kaddiesj
		↓
afsluiting	254	adon olam

1. Inleiding	blz. 180
2. Het Barechoe en Sjema	blz. 210 - 218
3. De Amida	blz. 222 – 242
4. Kiddoesj	blz. 244
5. Afsluiting	blz. 246-254

Vrijdagavond, of Kabalat Sjabbat, is het feestelijk verwelkomen van de grootste feestdag die we hebben: Sjabbat.

De dienst begint met “zemirots” speciale liederen. Er wordt een keuze gemaakt van blz. 180-188. Ook de sjabbatkaarsen worden ontstoken door een vrouwelijk lid van de gemeente of een bat mitzwa. Dan volgt er een keuze uit psalmen: van blz. 190-210. In het belangrijkste “lied” voor de Sjabbat: het Lecha Dodi (blz. 202) wordt de Sjabbat als een bruid verwelkomt. We staan bij het laatste couplet op en buigen naar de ingang om de bruid binnen te halen.

Het hoofdgedeelte van de dienst bestaat uit twee delen:

1. het Sjema, met de voor- en na-berachot (zegenspreuken) (blz. 210 – 218). Dit gedeelte wordt afgesloten met het Chatsie-Kaddisj op blz. 220.
2. de Amida, of Hoofdgebed, of 18-Gebed, dat op Sjabbat slechts uit zeven berachot bestaat. We lezen dit in stilte voor onszelf van blz. 222 – 232. De Amida wordt afgesloten met Kaddisj Titkabal op blz. 242.

Het is gebruikelijk dat de rabbijn, of iemand anders, een derasja, uitleg, geeft over het gedeelte dat de volgende ochtend uit de Tora gelezen zal worden.

Hierna wordt de zegenspreuk over de wijn uitgesproken (kiddoesj) en worden de aanwezige kinderen naar voren gehaald.

De dienst wordt afgesloten met het Aleenoe (blz. 246), en het Kaddisj Jatome, ter nagedachtenis aan overledenen, en het Adon Olam op blz. 258.

Sidoer 'Tov lehodot'

sjachariet - Sjabbatochtend dienst

omschrijving	blz	naam
lofzeggingen van de ochtend	2 - 40	birchot hasjachar ↓
liederen van lof	40 - 56 258 - 262	psoeké de zimra ↓
Barechoe 'oproep tot gebed' het Sjema en de berachot	264 - 276	Sjema oe wirchotèha ↓
Achtien gebed (7 berachot op Sjabbat, weekdays 19)	278 - 298	amida sjmonè èsré ↓
het ronddragen van de Tora vóór de lezing	300 - 340	Tora dienst Tora- en haftara -lezing Tora dienst ↓
het terugbrengen van de Tora naar de Aron		derasja ↓
'het is onze taak'	360	alénoe ↓
voor de rouwenden	366	kaddiesj ↓
afsluiting	368	een k'elohenoe

Sjachariet **SJOELDIENST SJABBATOCHTEND**

1. Inleiding	blz. 34-56, 258-262
2. Het Sjema	blz. 264-276
3. De Amida	blz. 278-296
4. Tora-dienst/haftara	blz. 300-304, 328-330, 338-340
5. Moesaf (Amida)	blz. 342-358 (alleen bij bijzondere gelegenheden gezegd)
6. Afsluiting	blz. 360-368

Sjoeldiensten bij verschillende gemeentes, van verschillende stromingen binnen het Jodendom, en in verschillende landen, kunnen een heel verschillende indruk maken, maar de inhoud van al die verschillende diensten vertoont toch meer overeenkomsten dan verschillen: de kern van de dienst op Sjabbatochtend is steeds (a) het reciteren van het Sjema, (b) het Staande Gebed of de Amida, en (c) het lezen uit de Tora.

1. Men kan beginnen met ochtendberachot, zegenspreuken en teksten. Daarna volgt een keuze uit lofzangen en psalmen.
2. De Sjema-sectie begint met het Barachoe, de oproep tot gebed door de voorzanger. Het reciteren van het Sjema, een selectie verzen uit de Tora, wordt omgeven door zegenspreuken. Wij zijn gewend bij dit gedeelte te staan.
3. Amida, ook stil gebed, staand gebed of 18-gebed genoemd. Dit gebed bestaat uit 19 berachot, maar op sjabbat worden er slechts 7 gezegd: de eerste 3, een speciale voor sjabbat, en de laatste 3. Dit is de tweede essentiële sectie van de dienst. Men zegt het zacht voor zich. Daarna wordt het hardop herhaald.
4. Nadat de Amida is afgesloten wordt de Tora-rol uit de Ark gehaald en lezen we de afdeling van de week. Bij de LJG wordt een derde deel van de afdeling van de week gelezen zodat de gehele Tora in drie jaar gelezen wordt. Na het lezen uit de Tora wordt de Haftara gelezen. Dit is een stuk uit de Profetenboeken, en bij de LJG soms uit de Geschriften. Na het lezen wordt de Tora-rol teruggebracht naar de Ark. Hierna volgt een toespraak van de Rabbijn.
5. Traditioneel volgt op Sjabbat en feestdagen na de Tora-dienst het toegevoegd gebed, de Moesaf-Amida. Niet alle LJG's doen dit. Veelal wordt de Amida van het ochtendgebed niet herhaald.
6. De dienst wordt beëindigd met het Aleenoe. Daarna wordt een gebed voor de overledenen, het kaddisj.
7. Dan volgt de gezamenlijke Kiddoesj, het heiligen van de Sjabbat met een spreuk over een glas wijn.

Alleen zij die lid kunnen zijn van een Joodse gemeente kunnen een “mitswa” krijgen (een handeling in de dienst mogen verrichten, zoals het openmaken van de Aaron Hakodesj (de Heilige Ark), met de Tora lopen, of bij de Tora worden geroepen).